

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

(25) Όταν όλοι είπαν ότι ήταν φρέσκο είπε: «Κι όμως να ξέρετε ότι κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν από τρεις μέρες. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Φυλαχτείτε λοιπόν από τον κίνδυνο, προστατεύστε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση, που είναι υπερβολική σε σας. Κανείς να μην πιστέψετε ότι θα φροντίσει για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε για την πατρίδα. Να θυμάστε ότι η πολιτεία βρέθηκε κάποτε στον έσχατο κίνδυνο!». Κι αμέσως άρχισε ο τρίτος Καρχηδονιακός πόλεμος, κατά τη διάρκεια του οποίου καταστράφηκε η Καρχηδόνα.

(46) Και δεν πρέπει να επικρίνεται πιο πολύ ο προδότης της πατρίδας παρά ο προδότης του κοινού συμφέροντος ή όποιος λιποτακτεί από τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Απ' αυτό συμβαίνει (προκύπτει) ώστε να είναι αξιέπαινος αυτός που πέφτει για την πατρίδα επειδή αρμόζει να είναι πιο αγαπητή σε εμάς η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. α. die

muros (=τείχη)

opes

urbium

communi salute

β. quod

nullius

vobis ipsis

eas

γ. propius

extero

maxime

carissimarum

2. α. dic

decerptum iri

cautum

tutandi

nolles

fierent

cecidistis

fuerimus

β. Ev. habeamus

Πρτ.haberemus

Μελ.habiture simus

Πρκ.habuerimus

Υπερ.habuissemus

Σ.Μ. ---

Απρμφ. Ενεστ. sumere

Απρμφ. Πρκ. sumpsisse

3. α. ante diem: εμπρόθετος προσδιορ. του χρόνου στο decerptam esse

decerptam esse: αντικείμενο στο ρ. scitote, ειδικό απαρέμφοτο

Carthagine: απρόθετη αφαιρετική που δηλώνει στάση σε τόπο στο decerptam esse

oribus: απρόθετη αφαιρετική που δηλώνει το μέσο στο confidere

vobis: δοτική προσωπική κτητική στο est

Punicum: επιθετικός προσδιορισμός στο bellum

utilitatis: γενική αντικειμενική στο proditor

cariorem: κατηγορούμενο στο patriam

esse: υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα decet, τελικό απαρέμφοτο

β. Ut nos debeamus laudare eum

γ. a nobismet ipsis

4. α.* Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό-διηγηματικό cum. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί εκφράζει τη βαθύτερη σχέση αιτίας – αποτελέσματος μεταξύ της κύριας και της δευτερεύουσας. Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (dixissent) γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (inquit) και με βάση την ακολουθία των χρόνων δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

Ubi omnes recentem esse dixerunt/ere.

*Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική στο is. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui και εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης από την υποτακτική της προηγούμενης πρότασης (laudandus sit). Συγκεκριμένα εκφέρεται με υποτ. ενεστώτα (cadat) γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

β. Opibus urbis ne confisi sitis.

γ. Cato monet eos ut fiduciam, quae nimia illis sit, deponant.